СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 61. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 16. березня 1931. VOL. XXXIX. No. 61. Jersey City, N. J, Monday, March 16, 1931. THREE CENTS.

ПРОҐРЕСОВЦІ ДУМАЮТЬ ПРО СПІЛКУ З ДЕМОКРАТАМИ

ХОЧУТЬ ПЕРЕФОРСУВАТИ В ТОЙ СПОСІБ СВОГО КАНДИДАТА НА ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — Дехто з визначних проґресовців обговорював президіяльні вибори в 1932 році. Сенатор Норис виразно заявився проти кандидатури Гувера. Він підніс, що може бути цілий конґрес у своїй більшости проґресивним, то все одно нічого з того не вийде, коли в Білім Домі сидітиме інжинір.

Зате більшість проґресивних не мала би нічого проти кандидатури Рузвелта на президента, бо йому мають за свого чоловіка. Рузвелт переслав був конференції проґресовців привіт та просив надіслати ухвали.

З того заключають, що при слідуючих президіяльних виборах готово прийти до порозуміння між демократами і проґресовцями, наслідком чого буде виставлена демократами кандидатом на президента така особа, яка підходитиме під програму проґресовців.

ОБЖАЛОВУЮТЬ ВОКЕРА.

НЮ ЙОРК. — „Ди Сити Аферс Коміті", з д-ром Гомсом і рабіном Вайсом на чолі, рішив виготовити обжаловання проти мейора Вокера за його занедбання нагляду над адміністрацією міста. Обжаловання буде предложене ґовернорови для встановлення слідства.

АМЕРИКА НА БРИТИЙСЬКІЙ ВИСТАВІ.

БУЕНОС АЙРЕС. — Коштом великої грошевої витрати влаштовано виставу британських товарів, на якої відкриттю буде присутний англійський престолонаслідник, князь Валії.

На виставі будуть британійські товари, але на виставу заїде князь Валії дорогою, яку побудовано американськими машинами. Промови, які будуть виголошені, будуть передані при помочі американських побільшаючих голосових апаратів. А й по світі будуть розіслані ті промови американськими стаціями. Притім англійський престолонаслідник куритиме певно, як звичайно, американські папироси.

НАНОВО ВІДЧИНЯТЬ ЗАМКНЕНИЙ БАНК.

НЮ ЙОРК. — Джозеф Бродерик, банковий суперітендент, подає, що суд зізволив на відчинення замкненого „Челзі Бенк енд Трост Компані". Банк функціонуватиме під зміненою назвою як „Меркентайл Бенк енд Трост Компані". Банк буде отворений за 30 днів. Всі депозитори з Челзі банку не будуть мати ніякої втрати.

ЗАРОБОК ПОЛІСМЕНА-ХАБАРНИКА.

НЮ ЙОРК. — По перегляненню щадничих книжок полісмена Андру Мек Лолина, котрий арештував в 1923 р. недавно вбиту Вивієн Ґордон за неморальне поведення, стверджено, що він вложив до каси від 18. листопада 1928 р. до 31. грудня 1930 р. $35,800.51.

Річна платня полісмена виносила тоді $3,000.

БЛИЗНЮКИ КАЛІКИ ВТРУЇЛИСЯ.

ШИКАҐО. — Стівен і Томес Ґол, літ 21, два браття-близнюки, спараліжовані від 12 літ, зажили разом отруї, щоби покінчити з життям. Їх відвезено до шпиталю й випомпувано отрую, але не знати, чи вдасться їм вратувати життя, з яким вони самі хотіли покінчити.

ТРАМВАЙ БЕЗ КЕРМИ ВБИВАЄ І РАНИТЬ.

ЙОНКЕРС (Ню Йорк). — Трамвай, яким оперував один моторовий, летів без керми якої чверть милі, бо попсулися гамульці. По дорозі розбив він два автомобілі, а потім вдарив в будинок. Наслідком того зударення згинула одна жінка, а 28 осіб були менше або більше поранені.

ВІДЗНАЧИЛИ СЛАВНОГО ДОСЛІДНИКА.

ВАШИНҐТОН. — Ґеоґрафічний Інститут надав Девяту медалю Губарда, найвище відзначення „Ди Нешенел Джіоґрефик Сосаєті", д-рови Рой Чепмен Андрусови, відомому дослідникови Середущої Азії, а зосібна пустині Ґобі.

Це є нагорода за 20 літ важкої праці. Андрус шукав за місцем, звідки мав походити людський рід.

ВИНИЩУЮТЬ КИТІВ.

З КОРАБЛЯ „ДИСКОВЕРІ" В АНТАРКТИДІ. — Повертаючи з подорожі по ледяних просторах полудневого бігуна, подає сер Доґлес Мавсон, що він надибав 42 великих кораблів з 10,000 Норвежцями; які займаються ловлею китів.

Дохід з тої ловлі переходить річно суму $40,000,000. Мавсон каже, що коли так далі піде, то незабаром виґублять китів цілковито. Тепер роблять нагінки на китів з такими масами людей, з якими колись роблено виправи в пошукуванню за золотом.

Тільки виправи на китів не є такі невигідні, як би видавалося. Бо люде мешкають у модерно влаштованих кораблях, де грають музики і де не бракує навіть і жінок.

БОЛЬШЕВИКИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ РУМУНІЇ.

Варшавські газети передруковують відомість з „Пролетарської Правди", яка виходить у Київі, про велику демонстрацію комуністів у Тірасполі, над самим Дністром, проти румунського панування в Бесарабії.

Предсідник „автономної молдавської републики", Вороновичь, заявив у своїй промові, що радянське правительство ніколи не признасть румунської окупації Бесарабії та що московське правительство зробить усе можливе, щоб прилучити наново Бесарабію до Росії.

У походї, що відбувся по вічу, взяло участь 2,000 охотників у повній зброї.

СЕЛЯНИ СКАРЖАТЬ МІНІСТРА МІҐАЛАКІЯ.

Селяни сучавського повіту (Румунія) скаржать міністра внутрішніх справ, Міґалакія, за те, що він, будучи міністром рільництва, писав у своїх „листах до хліборобів", аби не продавали збіжа, бо його ціна піднесеться. Та вийшло якраз противно. Хто послухав рад міністра Міґалакія, той утратив. Цікаво, як буде оправдуватися міністер Міґалаке.

ЧЕРВОНА ПРОПАГАНДА В ТУРЕЧЧИНІ.

Із Стамбулу доносять, що турецька поліція впала на слід широко розгалуженої пропаґандистичної організації. У тайній друкарні друковано, як повідомляє „Сон Поста", комуністичну газету „Кірмізі Істанбул" (Червоний Царгород) і розповсюджувано в великій скількости примірників. Багато осіб арештовано в звязку з цим викриттям. Вислід комуністичного процесу не знати, бо провадиться він тайно.

ЦІКАВІ РОЗКОПИ.

Від якогось часу провадять німецькі вчені розкопи недалеко Франкфурту, де тому 17 століть була римська колонія. При цій нагоді знайшли німецькі археольоги скриню, в якій була ціла збірка тоалетних предметів, що були власністю Римлянки з третього століття. В скрині були шмінки білої та брунатної барви. Директор хемічно - фармацевтичного інституту франкфуртського університету, Дітерле, зробив аналізу цих косметичних артикулів і знайшов, що хемічний їх склад не ріжниться майже в нічім від сьогоднішних фабрикатів цього роду.

НОВЕ МОРДОБИТТЯ В ПОЛЬСЬКІМ СОЙМІ.

Дня 9 лютого ц. р. був польський сойм знову видовищем поличкування, яке викликало широкий розголос.

Бебіст посол Клечинський кинувся по короткій перепалці на президента соціялістичного клюбу і головного редактора „Роботніка", Недзялковського, й почав трактувати його поличниками. Соціялістичні посли стали в оборону свого президента, так, що прийшло до формальної бійки між послами більшости і соціялістами.

Соціялістичний клюб видав по цьому випадку слідуючий комунікат: „Клюб П. П. С. стверджує, що напад посла Клечинського на президента клюбу Недзялковського є актом політичного бандитизму".

РУМУНСЬКА ПОГРАНИЧНА СТОРОЖА ЗАСТРІЛИЛА СОВІТСЬКОГО КУРІЄРА.

Румунсські пограничники застрілили в ночи совітського курієра й дезертира з румунської армії, Івана Павелюка. Павелюк відстрілювався і зранив вистрілом з револьвера команданта румунської патрулї й вістуна, Матакія.

НАСЛІДКИ ОБМЕЖЕННЯ ІМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

Іміґраційний департамент в Отаві повідомляє, що в 1930 році приїхало до Канади 104,806 іміґрантів. За останніх 6 місяців того року, почавши від липня, коли то спинено іміґрацію, приїхало до канади всього 33,011. Не зашкодить пригадати, що в 1929 році приїхало до Канади 164,992 іміґрантів, а за останній піврік того року число прибувших до Канади виносило 63,633.

ЛЮБОВ І ПОШАНА ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА МАСАРИКА.

Президент Чехословаччини одержав у 80-ті роковини свого уродження від населення подарунок в сумі 20 міліонів корон. Цілу ту суму президент передав на ріжні культурні, суспільні і наукові цілі. Цей великий подарунок, який Масарик одержав від свого народу, свідчить про велику любов і пошану народу до його особи. Та це й не дивниця, бо Масарик не лише збудував чехословацьку державу, але теж, ставши президентом, її не розвалює.

ЛОНДОНСЬКИЙ ГУМОР.

„В здоровому тілі здорова душа", каже пословиця. А в хорому тілі хора душа. Здорова думка осягне, наскільки вона поважна, серіозність, а гумористична, сміх. Зате хора думка осягає все протилежність: хоче поважного, а виходить гумор; хоче гумору, а осягає серіозність. Ось кілька примірів здорового лондонського гумору: Вілієм Горас де Вер Коль побавив уже Лондон 96 разів. Одного разу, будучи студентом, перебрався він за султана з Сансібару, зголосився в академічних властей, вистунав дуже поважно й оглянув серед низьких поклонів професорів університет. Другим разом перебрався за абисинського принца, зголосився в адмірала, був принятий серед великих почестей, перевів інспекцію фльоти й залевнив адміралів, що він постарається дома про скріплення англійського впливу в Абисинії. Одного разу, коли публика спішила до цирку, прийшов він недалеко цирку, замкнув одну дорогу і викопав серед дороги глибоку яму. Запевнивши поліцію, що він зараз надійде, зник по нинішний день. Іншим разом зявився цей збиточник в малім англійськім місточку, представив себе геометром і ходив зі шнурком в руках вулицями. Підчас помірів попросив він одного чоловіка, щоби потримав йому шнурок. Обійшовши вугол вулиці, зробив він це саме з другим чоловіком зник. Ніхто не знає, як довго ждали обидва чоловіки, що не бачили себе, зі шнурком у руках на „геометра", бо вони не хотіли стати ще більше предметом сміху, і мовчали. Тепер заговорив про цього ґумориста цілий Лондон, бо, всупереч всім твердженням, він оженився.

БОЛЬШЕВИКИ СФАБРИКУВАЛИ НОВИЙ ЗАГОВІР.

З Москви доносять, що большевицька тайна поліція відкрила новий контрреволюційний заговір. Заговірниками являються члени Академії Наук Блатонов, Люблянський і інші. Конспірація мала нібито на меті повалення совітського режиму. Блатонов був буцім у звязку одним членом родини Романових, який живе за границею. Арештованих будуть судити в березні. Здається, що большевики сфабрикували самі цей заговір, як багато інших.

ЗАБОРОНА БОЛГАРСЬКОГО ДНЕВНИКА „ЄДІНСТВО".

З Добрича (Базарджіку) наспіла вістка, що правительство заборонило дальше видавання болгарського щоденника „Єдінство". Про причину цієї заборони легко догадатися. Таксамо, як на український рух на Буковині, йшли безперестанні доноси й на болгарський рух у Добруджі з боку всяких провокаторів.

Румунська преса була повна доносів на болгарський національний рух, а сіллю в очах був саме денник „Єдінство", який обстоював мужно права болгарського народу на культурний і економічний розвиток. Денник „Єдінство" обстоював також ідею спільного фронту всіх національних меншин у Румунії. Болгарські політики внесли протест проти цієї заборони, а щоб болгарське населення не осталося без свого щоденника, перемінено тижневик „Злата Добруджа" на денник. Видавцем денника є звісний борець за права болгарського народу, Теодор Тошев, адвокат у Добричі. Перше число „Злата Добруджа", як денника, приносить вступну статтю зпід пера Теодора Тошева, яка кінчиться окликом: „Убили нам часопис, хай живе часопис!"

СКІЛЬКИ ВИННІ АЛБЕРТІЙЦІ СКЛЕПАРАМ.

На річнім зїзді албертійських купців, який відбувся в Едмонтоні, виявилося, що фармери і населення в місточках і містах винні склипарам 60,000,000. Купці прийшли до заключення, що найтяжча фінансова криза вже минула і видно вже признаки, що торговля верне на нормальне місце.

З ЮДАЇЗМУ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

Жид у Перегінську, в Галичині, Мошко Ротман, вихрестився і жениться з селянською дівчиною. З нагоди свого переходу на греко-католицизм дав Ротман 30 долярів на церкву в Рожнітові.

ЛИСТКОВІ РОСТИНИ В СПАЛЬНІ.

В спальні не треба ніколи держати цвитучих ростин, бо ці цвіти спотребовують багато кисня й видихають азот, отже погіршують у цей спосіб воздух. А до цього приходить ще острий запах. Передівсім боз, лелії, ґерані, ґвоздики, гіяцинти, рожі, ясмін. Цілком без ростин спальня не повинна бути. Найліпше надаються до цього листкові ростини, отже пальми, які розвиваються добре в холодній, але ясній мешканю й не погіршують повітря. Ці ростини треба підливати літною водою.

ПОЛЯКАМ НЕ ВДАЄТЬСЯ ЗНЯТИ СПРАВУ „ПАЦИФІКАЦІЇ" ГАЛИЧИНИ З ОБГОВОРЕННЯ В ЛІЗІ НАЦІЙ

ВАРШАВА (Польща). — Комунікат Українського Демократичного Обєднання повідомляє, що розбилися всі старання Поляків, щоб Українці відтягнули з Ліґи Націй свої зажалення в справі „пацифікації". Цього старався добитись польський урядовий бльок сойму шляхом переговорів з українським парляментарним клюбом.

Українці домагалися від Поляків винагороди в сумі 10,000,000 долярів за знищене майно українське, як громадське так і приватне. Три українські ґімназії та інші інституції, що були замкнені підчас „пацифікації", мали би бути знову відкриті, кооперативи мусіли6 одержати державну допомогу й винагороду за їх знищення і т. д.

З другої сторони, представники польського урядового бльоку парляментарного домагалися від українських послів заяви в їх льояльности до Польщі й відтягнення справи „пацифікації" з Ліґи Націй. Українська парляментарна репрезентація, по нараді з іншими українськими лідерами, відкинула всі вимоги й пропозиції польського урядового бльоку.

Комісія Ліґи Націй з представників від Анґлії, Італії й Норвеґії збереться на перше своє засідання в цей понеділок. Вона має приступити до розгляду і перевірки всіх зажалень та скарґ, які наспіли до неї та до Ліґи Націй в справі польської „пацифікації" в Галичині, коли карні загони були вислані туди, щоб припинити саботажі та знищити таємну військову організацію.

ПОЛЬЩА ОДЕРЖУЄ ПОЗИЧКУ.

ПАРИЖ (Франція). — Переговори між польським урядом та французькою ґрупою фінансістів про позичку Польщі закінчилися. Польща одержить позичку у висоті 39,200.000 долярів. Більшість цих грошей буде вжита на будову в польському коридарі залізниці, яка злучилаб Познань з польським портом Ґдинею.

Досить глянути на мапу, щоби побачити, що ця залізниця має велике стратеґічне значіння. Для зарядження залізницею буде утворена спеціяльна французько-польська компанія, яка на протязі 55 років має оперувати цією залізницею.

Крім того йдуть розмови про уділення позички Німеччині, Італії й Греції.

НОВИЙ БУДИНОК ДЛЯ ЧЕКИ.

МОСКВА (СССР). — Останніми роками в Москві збудовано кілька вищих будинків для потреб радянських установ. Найвищим будинком є будинок чеки, який має 13 поверхів. На кожному поверсі будинку зроблено бальконі. Коли добре придивитися до них, то стане ясно, що це не прикраси будови, а спеціяльно влаштовані позиції для скорострілів, на випадок оборони чеки від нападу.

Населення Москви тепер має біля 3,000,000. Воно все більше зростає, а міжтим потреба в помешканнях не задовольняється в потрібних розмірах.

УРЯД МЕК ДОНЕЛДА ЛЕДВИ ВРАТУВАВСЯ.

ЛОНДОН (Англія). — Уряд Мек Донелда вратувався від упадку лише пятьма голосами. Це сталося підчас голосування в палаті послів над законопроектом про призначення платні голові комісії по реорганізації вуглевого промислу в Анґлії. Законопроект визначав йому платню в розмірі 7,000 фунтів стрлінґів на рік, поза витратами на поїздки та на інші видатки.

Проти такого непомірно високого утримання голосували також деякі члени урядової партії праці. Закон ухвалено більшістю всього пятьох голосів.

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА 1,500 ВОРОХОБНИКІВ.

ГАМБУРҐ (Німеччина). — Фашисти мали відбути свій великий мітинґ у найбільшому помешканню міста. Поліція довідалася, що комуністи сфальбути свій великий мітинґ у найбільшому помешканню, щоб забратися туди й зірвати мітинґ фашистів. Коли галя вже була заповнена людьми, поліція перевела ревізію карток вступу й серед чотири-тисячної авдиторії арештувала 1,500 комуністів з підробленими картками.

Всіх арештованих відвезено в 19 тягарових автах до поліції, де суд має переслухати всіх і наложити кару за порушення спокою й ладу. Після „очищення" салі фашисти спокійно відбули свій мітинґ.

СУДЯТЬ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

МАДРИД (Еспанія). — У фортеці Хака почався процес проти 77 офіцирів, підофіцирів і жовнірів, що брали участь у повстанню проти уряду, яке відбулося тут в грудні минулого року. Як відомо, тоді бунтарі проголосили піринейську републику, але скоро були подолані урядовими військами.

На суді предсідательствує сам ґубернатор провінції Сараґоса. Прокуратор домагається смертної кари для пятьох обвинувачених, а для інших тяжкої вязничної кари.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодинокe число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—183?

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОСТУПОВІ БАЛАКУНИ

У Вашингтоні відбулися наради „лівих" крил обох головних партій: републиканської й демократичної. В тих нарадах взяли участь сенатори, конґресмени, економісти, редактори і суспільні діячі. Ще далеко до нарад кружляли в пресі ріжні голоси в справі програми зїзду й евентуальних ухвал, а були й такі, які заповідали, що з цих нарад вирине третя американська партія — проґресивна. Заповіджено, що всі промови будуть передані радіом, та що на нарадах будуть вирішені найважніші справи, які тяжать над Америкою.

По такій реклямі кождий з цікавістю ожидав нарад проґресовців. Та вже перед самими нарадами проголошено, що не возьме в них участи професор Джан Дюї, відомий пропаґатор утворення третьої партії, котрий є цього погляду, що обі головні партії не відповідають вимогам духа нових часів і з ними годі перевести ті суспільні зміни, яких вимагає теперішнє господарько-суспільне положення краю.

Проґресовці не запросили професора Дюї тому, щоби хто не подумав, що вони хочуть розбивати старі партії й творити нову. Вони станули на тім становищу, що тепер у новім конґресі републиканська й демократична пардія матимуть майже рівні сили, а з цього повинна скористати ґрупка проґресовців і виплинути на верх, бо саме вони заважуватимуть своїми голосами. В той спосіб думають проґресовці форсувати свою програму, себто голосувати за ту партію, котра оборонятиме їхні принципи.

Та, читаючи промови проґресовців, а далі й їхні резолюції, не знайдемо в них нічого нового. Про все те було досить мови навіть і в конґресі. Цеж ніяка новість, що зі справою безробіття не добре, що з тарифи нема ніякої користи, та що фармер є далі в скрутнім положенні. І без проґресовців обидві палати конґресу ухвалили законопроєкт Ваґнера в справі державних бюр посередництва праці, а вето президента стрінулось і без них з широкою опозицією Федерації Праці й інших установ.

Але зате було там дещо цікавого, яке малює дійсний характер проґресовців. Ото замітне те, що „ліві" боялися забрати слово в справі прогибіції, бо це могло би внести замішання. Поступовці боялись отже видвигнути питання, від якого вирішення годі припинити суспільну деморалізацію громадського життя. А далі, боялись торкнутися справи, чи треба визнати совіти, бо й ця квестія була для них задражлива. З таких проґресовців — боягузів, очевидно, великого хісна бути не може.

ПРОТЕСТАЦІЙНА АКЦІЯ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ НА ЗАХ. УКР. ЗЕМЛЯХ

(Допис, надісланий з Бельґії).

Поки трівожні вісти, що надходили з краю, виясували перед українською кольонією Бельґії трагічний стан української справи під Польщею, спричинений компанією уряду Пілсудського, була вже половина місяця жовтня. Треба було реаґувати і чинити скоро і рішучо. Першою зареаґувала Українська Національна Рада, що обєднує всі українські орґанізації в Бельґії і стоїть, так би мовити, на чолі цілої кольонії. З її боку вислано телеґрами до Союза Народів та до міністрів Гендерсона, Бріяна, Мусолінія і Гіманса (бельґійський) більш менш такого змісту (дещо відмінювано в залежности від особи адресата): „На Західних Українських Землях шаліє польський терор, який витворює небезпеку для ладу і мира в цілій Европі. Інтервенція зовні є конечна". Подібні телеґрами були вислані також окремими громадами та особами в числі близько дванацяти.

Говорилося про урядження прилюдних протестаційних віч. Але з огляду на малу скількість Українців та великих труднощів притягти до справи чужинців в більшій скількости, щоби віче не виглядало мізерно, вирішено обмежитись ухвалою протестаційних резолюцій по окремих орґанізаціях. Так і зроблено. Спільна резолюція всіх орґанізацій була видрукувана і розіслана 20. жовтня заходами Українського Пресового Бюра в Брюселі, яке знову відновило свою діяльність.

Се Бюро, завдяки приватній ініціятиві, почало своє іступання в 1926 р. перед процесом убийника от. Петлюри. З певних причин воно було нечинним за останнього півтора року. Траґічні події на Західній Україні покликали його знов до життя і чинности. Завдяки допомозі Орґанізації Українських Націоналістів воно в жовтні почало знов випускати комунікати у французькій мові, і подавати редакціям і визначнішим особам політичного, наукового і артистичного світа відомости про Україну. Згодом воно поширило терен своєї діяльности і на Францію, Італію, Швайцарію і навіть Данціґ. Звичайно, останні події знайшли в його комунікатах належне висвітлення. До них від часу до часу долучались осібні додатки на окремих аркушах, в яких подавано переклади листів очевидців, зізнання жертв й інші документи, як от пастирський лист, що стосувалися до тих подій.

Дирекція Бюра поробила спеціяльні заходи по редакціях, аби проторувати шлях для комунікатів. Висліди тих заходів були ті, що, не рахуючи провінціяльних, два великі столичні часописи, „Лібр Бельжік" і „Пепль", перший католицький, а другий соціялістичний, дали місце на своїх шпальтах для ширших статей про польські звірства з їх належною оцінкою.

Перша зареаґувала „Лібр Бельжік", подавши на початку жовтня допис свого кореспондента (одна бельґійська панна, велика приятелька України) який щойно вернув з Галичини, де вже на його очах починало кітлувати. В тім дописі під заголовком „Гомін бурі в Польщі" говориться про український ірредентизм, про можливість війни, революції, про стан трівоги і непевности. „Галичина, земля українська прилучена до Польщі помимо її волі, не тратить жадної нагоди, аби не підносити своїх вимог... Чоловіки, жінки, діти, всі там переняті змаганням до самостійности". Далі, оповідаючи про саботажі, підпали, автор запитує: хто є справцями? Українці, що шляхом війни надіються виборoти собі волю, польська нагінка, большевизм? — того ніхто не знає, бо жадного виновника не було зловлено на гарячому вчинкові".

В іншій статті з 22. жовтня та сама ґазета подала докладний опис подій після комунікату Українського Пресового Бюра, а рівнож такі замітки від себе: „Чи Поляки, які так терпіли від чужинецьких урядів, мають також зробитися гнобителями? Заворушення, про які ми писали давніще, зазначує редакція, мали за причини надужиття урядових аґентів і за наслідки побільшення сих останніх". Автор статті оповідає про відділи кавалерії та жандармерії, які під покришкою „пацифікації" систематично пустошать Галичину і чинять терор та розбій скрізь, де лише зявляються. На останку автор ставить запитання: „Чи ми є в большевії, чи може в часи ґенерала фон Бісінґа (німецький ґубернатор Бельґії підчас окупації. — Прим. складача). Ба ні, се діється в Польщі і то во імя порядку".

Ґазета „Ле Пепль" користалася повідомленнями Укр. Пресового Бюра при своїх кількаразових виступах проти уряду Пілсудського, називаючи сього останнього психопатом. Далі вона видрукувала „Заклик до цивільного світа", випущений Комітетом українських орґанізацій в Празі. Пізніще, 24. листопада, вмістила довгу статтю про „Погроми Українців", заподіяні в Польщі, та про „режім насильства і безправства, що не уступає ні в чім червоному теророві, від якого ся остання хвалиться вратувати цілу Европу". „Галицькі села — пише ґазета — віддані на поталу воячні та жандармерії" і далі передруковує дослівно повідомлення, подані свого часу Укр. Прес. Бюром. Стаття мала певний розголос. Крім вище поданих виступів в пресі були інші дрібніщі по провінціяльних часописах, як от „Валоні" в Ліежі, але яких годі всіх зібрати.

Помимо заходів коло преси робились старання, щоби заінтересувати справою такі установи, як Червоний Хрест, але вони не мали практичних наслідків. Наразі протестаційна акція ніби закінчена. Тепер використовується брошурка, видана в Празі, про „Погроми Українців в Польщі" для інформації визначніших осіб. В доповіди, яку в січні має виголосити голова Укр. Нац. Ради для бельґійської публики, буде також мова про польські звірства. Цікаво, що досі Поляки ніде не важились, чи не могли, нічого спростовувати.

Маленька Гануся не хоче дати вмити собі личка.

—Будь чемна, — каже її бабуся — як я була така маленька, як ти, я вже сама мила собі лице.

— А видиш, бабусю, як воно тепер виглядає! — відповіла внука.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(за лютий 1931)

І. ПРИХІД:

З перенесення з попереднього місяця		$ 121.67
Прихід в лютім 1931		5,594.89
Разом		$5,716.56

II РОЗХОДИ:

а) **Висилка до краю:**		
1) На визвольну акцію	$2,350.00	
2) Рідна Школа	1,650.00	
3) Інваліди ($300 на допомогу, а $100 на будову дому)	400.00	
4) Народна Лічниця	300.00	
5) На заграничну пропаґанду	300.00	
6) Політичні вязні	200.00	
7) Товариство „Просвіта"	100.00	
8) Товариство „Луг"	50.00	
9) Пласт	50.00	
10) Сироти	50.00	
11) Письменникам	50.00	
12) Загранична преса	34.00	
13) Дроґобицький „Боян"	25.00	
14) Кошти пересилки і письм	48.00	$5,607.00
б) Удержання канцелярії		25.00
в) Кошти телеґрами		1.90
Разом		$5,633.90

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід в лютім 1931	$5,716.56
Розхід	5,633.90
Остається в касі Обєднання з кінцем лютого 1931	$ 82.66

Обєднання Укр. Орґанізацій в Америці.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Укр. Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє своїх членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться у вівторок, 17 березня, в годині 8.30 ввечір, в гали під ч. 72 Моріс ул. Обовязком кождого члена є прибути на сей мітінґ. Не присилайте дітей, ані не передавайте вкладок ким другим: прийдіть самі, бо є важні справи до полагодження. Прийдіть на час, а не потрібно буде сидіти до пізної години. Старайтеся припровадити нових членів. Членів позамісцевих проситься присилати свої вкладки згори, наперед. Члени суспендовані, коли не заплатять своїх вкладок, будуть виключені. — Уряд Клюбу.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 22 березня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній під ч. 47 Гови Еве. Проситься усіх членів прийти на збори і вирівнати свої належитости, а також є важна справа до вирішення. Не явившийся член буде караний після статута. — В. Сметана, предс.; І. Долінський, кас.; М. Табачук, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє членів, що слідуючий мітінґ буде 22 березня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній при Оклей і Райс ул. Кождий член повинен бути на сім мітінґу, а довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, щоби ненаражуватися на суспендовання. Вписуйте діти до У. Н. Союза; я радо до вас зайду і виповию аплікацію на жадання. Мій адрес: John Dackiw, 1336 Hamlin Ave. — Мик. Гуль, предс.; Іван Дацьків, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх членів, що засідання відбудеться 21 березня, в годині 6.30 ввечір, в парохіяльній гали. Кождий член обовязково має явитись, бо є важні справи до полагодження. — Іван Березовець, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 21 березня, в годині 7.30 ввечір, в Укр. Гор. Клюбі при 618 Вест Лакавана Еве. Проситься всіх членів прибути на сі збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають постаратись вирівнати свої залеглости, бо Тов. каса не буде більше за нікого платити. — Вас. Павлишин, предс.; Ст. Петрашук, кас.; Р. Рубльовський, секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені з фонду запомогового 75 долярів. Мій муж знаходиться в домі для умово хорих, а я з малими пятерма діточками знаходжуся в біді. Тих 75 долярів стали мені великою допомогою.

Юстина Борецька,
членниця від. 210 У. Н. С.
Колдейл, Па.

В Будзиновський.

СТАРИЙ СТРІЛЕЦЬ

Оповідання за Ґерстекером.

В галицьких горах в перших часах під Австрією ліси ще не були перетереблені; не були порізані залізницями, битими „цісарськими" ні „польськими" дорогами; не були засіяні панськими і жидівськими „віллями". Ліси, тай ліси. Лиш тут і там самітна хатчина, лиш тут і там невеличка оселя Гуцулів чи Бойків. Очевидно, як пізніще, лише не так богато, скрізь була жидівська коршма, або жидівський шинок з деяким крамом. Торговля в тих сторонах мусіла бути в жидівських руках, бо наші люди цілком не бралися до торговлі; жиди жили тільки з торговлі і лихви.

В перших часах Австрії в Галичині ще не було строгих ловецьких законів. Як ті закони прийшли, то в гуцульських горах, де не було тільки панських дворів з їх посіпаками, не було кому пильнувати, щоби Гуцул не міг цапнути якого оленя, або й медведя. Гуцули полювали до схочу. Були такі, що лише з того жили. Мясо їли і роздаровували, або й розкидали по лісах на принаду для лисів, вовків і медведів, на які засідали. Шкіри продавали. Звичайно міняли за порох, олово, шкіру й інший крам.

Коло Делятина, на боці під лісом, при шляху, що вів на Угорщину, була мала хатчина з шиночком і крамом жида Лейби. Лейба не лише шинкував, але й крамарював, головно даючи свій товар за шкірки, деколи й за гуцульські вівці і барани. Він ще й випасав ті видурені, звичайно за горівку, вівці й барани, та годував гуси. Добрі приходи давав йому сей маленький шиночок з крамом, бо хоч сам з жінкою і з тими дітьми, що ще були дома, жив лише картофлею, чорним хлібом і цибулею, доньку вивінував, даючи її за доктора, двох синів посилав до школи у Відни. Не диво, бо шкірку, за яку Гуцулови дав пригорщу пороху або пару ґузиків, продавав за пять, або й більше гульденів; як яка була шкірка: лиса, вовка, оленя, видри, чи медведя. Кромі того шахрував, використовуючи людську біду. Дуже радо давав крам на сплату. Не маючи гроша, і саме тоді, коли треба було щось купити, не маючи готових шкірок, стрільці брали порох і всяку іншу потріб на сплату. Лейба записував у книжці, Гуцули тільки в своїй голові. Стрільці приносили на рахунок шкірки і знов брали, що їм треба було. Лейба знов записував у книжці, стрілець лише в своїй голові. Лейба обраховував аж по році, коли в голові Гуцула ввесь рахунок вже сколотився. Міркував, що Лейба щось забогато рахує собі, та став жидови пригадувати, що він взяв і що дав. Все те не помагало, бо Лейба казав, що папір має ліпшу память і рахунку не баламутить.

Лиш один старий Гуцул, Сава Савчук, відколи раз його рахунок щось дуже не сходився з рахунком Лейби, переміг ся. Бідував, а на борг більше не брав. Довів до того, що довгу у жида вже не мав ніякого і жид за його шкірки мусів йому платити готівкою: або грішми, або крамом. Ще й торгувався завзято і бувало, що частину шкірок не дав Лейбі, погрожуючи, що з ними помандрує далі, та знайде жида, що ліпше заплатить. Жид потерпав, що Савчук справді знайде ліпшого покупця і туди справить також інших мисливих з їх добичею, отже Савчукови платив ліпше, як іншим. Зате став промишляти, як би то сю, на його думку, „втрату", відбити собі.

Одної днини Лейба сидів перед своїм крамом на лавці під хатою. З вдоволенням гладив бороду, призираючися кількадесятьом гускам і кількох вівцям та козам, що паслися на вигоні перед хатою. Приклав долоню до чола, щоби очи заслонити від сонця, бо з ліса вирінув якийсь Гуцул з міхом на плечах. Хотів знати, хто то, щоби вже тепер обміркувати, як балакати з ним. Пізнав Савчука. Старий прийшов, кинув міх на землю перед порогом краму, рушницю поставив під стіну, сів коло жида на лавці і каже:

— Щось маю для вас.

Жид махнув рукою і відповів:

— Та я бачу, що маєте щось. Але се ваше щось тепер не поплачує.

— Як не поплачує, то возьму назад. Лише покажу вам, що я вполював за той час, відколи ми не бачилися, та відколи моя праця стала тратити вартість.

— Як не возьму, то шкода витягати і назад пхати до міха. Хіба, що схочете ковтнути оковитки. Може маєте щось таке, що було би за одну, або й дві чарки?

— А дасте одну чарку за ось таке?

Гуцул сягнув рукою у міх, витягнув шкірку видри і каже:

— Таких маю дванацять. Ще десять лишив дома, бо я чув, що якийсь панок з Надвірної купив би десять видр і заплатив би добре.

Савчук брехав, але сказав так, бо знав, що тим жида наполохає і він змякне. Коли жид глянув на видру, йому засвітилися очи. Але тільки на хвилинку. Знов будьтоби збайдужнів і каже:

— На такий товар я може би колись знайшов купця, але й видра впала в ціні. Дуже впала.

— То я сховаю і передержу, аж ціна підійде.

Гуцул підоймив міх, щоби шкірку назад впхати.

— Або ти нічого не потребуєш? І горівки не напєшся?

— Маю ще сернюка...

— Сернюк, то не видра. Покажи всі видри. Може вони дуже подіравлені.

— Ти, Лейбо, знаєш, що як я стріляю, то роблю лиш конечну діру. Хоч я вже старий, але маю добре око і певну руку. І моя рушниця добра.

— Така стара і гуцульської роботи, добра? Тепер є ліпші рушниці. Може би ти купив собі таку? Тобі не продадуть, але я міг би спровадити тобі. Сплатиш видрами.

— Не хочу! До сеї я вже привик; привикла рука, привикло око. До нової я мусів би пару років привикати. Тай то не знати, чи привик би. З отсеї... Бачиш, там на плоті горнятко? Жертвуй його для проби і зверни мені порох, то поцілю відси, й не прикладаючи до щоки. Поцілю сидячи тут і держачи рушницю на колінах.

— Пусте, рушниця. Витягай видри. Але вперід ходи до хати. Випемо по чарці і побалакаємо.

Пішли до краму. Там був найстарший син Лейби, що приїхав до батька на шкільні ферії. Лейба пошваркотав по жидівськи і син вийшов. Лейба поставив дві чарки оковити. Одну велику для Савчука, другу маленьку для себе. Обережний гуцул не зараз взяв чарку. Вперід застерігся.

— Але ся чарка не за шкірку, бо ти потому чорт зна, як порахуєш. Заплачу грішми... як купиш мою працю. Бо продам лише за гроші. Як не купиш, то ту чарку запишеш. Заплачу іншим разом, як буду мати гроші. Бо я з моїми шкірками таки піду аж до Богородчан.

— Добре, добре! Заплатиш грішми, коли їх будеш мати. Порахую так, як би ти платив зараз готівкою. Витягай видри; вже й сернюк най буде.

Савчук висипав з міха все, що мав. Довго торгувалися. Вже не так через ціну тяжко було добити торгу, бо жид таки підступав, але: те, що Савчук хотів дістати срібро, а жид напирав на него, щоби ціну вибирав поволи і вибрав товаром. Савчук вперся, кажучи, що віддає внучку, отже срібло потрібне йому для неї. Лейба бачив, що Гуцул не уступить, отже згодився. Савчук взяв лише порох, капслі, олово і тютюн, решту жид виплатив йому срібними ґульденами. Зробив добрий інтерес, бо не рахуючи, почастував його ще раз здоровою чаркою сивухи. Від неї Савчукови аж слези станули в очах. До краму увійшов син Лейби і сказав по жидівськи, що вже зробив.

Лейба і Савчук вийшли з краму і знов сіли на лавці під хатою. Лейба спитав:

— То ти далі думаєш полювати тою пукавкою? Доброї рушниці не купиш? Я тобі кажу, що пристараю тобі таку, якої пан надлісничий не має. Не заплатиш нічого. То тих видр, що маєш дома, ще дещо додаси, і будеш мати фузію, якої тут ще ніхто не бачив.

— З тою моєю пукавкою я вже до смерти не розстануся. Вона певна і далеко несе; дуже далеко.

— Нові рушниці несуть ще далі. З нової ти застрілив би й ту гуску, що там стоїть послідна. Бачиш її? Тота, що стоїть сама окремо, на одній нозі.

— Моя рушниця не взяла би тої гуски? — Савчук відповів, беручи рушницю і складаючися до гуски. Сів, рушницю поклав на колінах і додав: — Якби то моя гуска, і як би не шкода пороху, то моя пукавка показала би, що вона вміє.

— Перехвалки! — жид дразнив його, сміючися. — Перехвалки!

Лейба виймив з кишені ґульдена, поклав на лавці і каже:

— Поклади тут свого ґульдена і стріляй. Як застрілиш, то гуска твоя і оба ґульдени твої. Як не застрілиш, то оба ґульдени мої.

— Стоїть? — Гуцул спитав, підводячися з лавки.

— Стоїть! — жид відповів.

Саме в тій хвили надійшло пару Ґуцулів і Гуцулок. Жид казав їм підождати, бо Савчук

З УКРАЇНСЬКОГО РУХУ НА ЧУЖИНІ.

ФРАНЦІЯ:

Париж.

З ініціятиви місцевого Відділу ОУН та співучасти Української Громади і Студентської Спілки відбулося протестаційне віче з участю широкого українського громадянства. На вічу промовляли ген. Капустянський і д-р Студинський. Віче ухвалило протестаційну резолюцію до Союза Народів та перевело грошеву збірку на політичних вязнів. Рівнож віче ухвалило надіслати привітання та учнання проф. Мартелеви за його працю в справі польського питання на Сході Европи.

Омекур.

За ініціятивою Відділу УОН відбулися сходини цілої кольонії. На сходинах ухвалено широко умотивовану резолюцію протесту проти польського терору, яку вислано до Союзу Народів від Відділу ОУН, від громадянства та від Т-ва Запорожців.

Кнютанж.

За ініціятивою Відділу ОУН скликано сходини кольонії. На вічу зроблено відповідні доклади про події на ЗУЗ та вислано телеграми до Союза Народів та представників місцевої влади.

Крезос.

За ініціятивою місцевого відділу скликано віче з відповідними докладами та висилкою протестаційних телеграм до Союза Народів.

Шалет.

Заходи Відділу ОУН в справі зорганізовання віча зустріли опір з боку місцевої громади, яка є членом Ген. Ради (польонофільської). В звязку з цим протестаційну акцію в загальному масштабі не далося перевести та обмежено лише на зібранні соборницьких елементів.

Еш.

Заходами Відділу ОУН скликано віче з промовами та висилкою телеграм до Союза Народів.

Ліеж.

Заходами місцевого Відділу ОУН скликано протестаційне віче громадян Ліежу, Соренго та околиць. Роблено доклади та ухвалено резолюції протесту, які вислано до Союзу Народів, губернатора Ліежу, президента Ліежу, архиепископа ліежського, чотирох місцевих часописів, ректорові университету й союзови професійних бельгійських спілок.

ДАНЦІҐ,

Дня 30. IX., 1930. р. відбулося протестаційне віче, яке ухвалило протестаційні резолюції, та у французькій, англійській і німецькій мові розіслало їх до місцевого уряду, ріжних визначних орґанізацій та до всіх чужоземних амбасад.

Дня 1. XI. відсвяткувало українське студенство листопадові роковини; на святі піднесено клич створення окремого фонду для відбудови краю та для несення помочі побитому наленню; рівночасно на ту ціль зложено 60 ґульденів.

Дня 16. XI. уладжено збірними заходами цілої української кольонії листопадове свято, яке попередила Служба Божа та панахида з окремою молитвою за поляглих та померших при „пацифікації"; промови на академії торкалися останніх подій в краю.

Дня 20. XI. корпорація „Зарево" уладила святочний концерт, присвячений памяти сотн. Ю. Головінського, на який прошено представників всіх инших корпорацій.

Українське студентство оснувало „Українське Пресове Бюро", що приступило до видання бюлетинів німецькою мовою з освітленням останніх подій в краю. Це бюро інформувало також про краєві події чужу пресу, доставляючи їй матеріяли, які надходили з краю, подібно як і подавало інформації до американської преси. Побіч того займалося кольпортажею всіх видань в справі „пацифікації", що появлялися по инших осередках української еміґрації.

Хотів розвеселити бабусю.

— Богданку, — каже мати — бабуся така хора, пійди та розвесели її трохи.

Богданко послухав: пішов. За кілька хвилин вертається назад.

— Ти вже так скоро вернувся?

— Бабуся викинула мене.

— Чому?

Не знаю. Я спитав лише бабусю, чи хоче мати похорон з музикою, чи без музики.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за лютий 1931 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Колодій Анна.
В. 3. Карнац Василь, Сухорський Михайло.
В. 5. Курик Ева.
В. 14. Дучик Олександра.
В. 20. Будурович Марія.
В. 22. Гумен Михайло, Баглай Марія.
В. 37. Савонь Юлія.
В. 44. Лещишин Василь.
В. 58. Карпишин Анастазія.
В. 59. Польчик Агнешка.
В. 76. Рубас Стефан.
В. 77. Кабан Ксеня.
В. 83. Януш Марія, Гайовий Дмитро.
В. 85. Поливка Василь, Шараварко Теодор.
В. 86. Писанчин Іван.
В. 99. Зиньковський Василь.
В. 102. Мохнач Юстина, Кізима Ольга.
В. 104. Мельник Анна.
В. 105. Кознарська Катерина, Москович Григорій.
В. 112. Карольоко Юлія, Бак Марія, Декан Анна.
В. 115. Клюс Марія, Диль Катерина.
В. 122. Хоптова Юлія.
В. 128. Шутайло Іван.
В. 135. Клим Марія.
В. 136. Сіварська Анна.
В. 142. Полевчак Микола.
В. 143. Самодаль Анна, Кольба Катерина, Ковалик Йосиф, Лашик Михайло, Шавалюк Марія, Шинкарук Василь.
В. 147. Бурштика Стефан.
В. 164. Лесів Юрій.
В. 173. Рожак Йосиф.
В. 177. Лучка Франко, Мельник Марія.
В. 178. Харко Йосиф.
В. 182. Череватюк Володимир, Череватюк Стефанія.
В. 185. Серняк Олівія.
В. 193. Джюрняк Йосиф, Джюрняк Франко.
В. 203. Мудрик Іван.
В. 204. Самборський Михайло, Самборська Пелагія.
В. 207. Хамулка Йосиф.
В. 213. Хранюк Катерина, Борак Юстина.
В. 221. Горуйко Павло, Мельник Семен, Морозович Зигмунт, Мельник Розалія, Сабор Стах.
В. 237. Коцюбан Іван.
В. 239. Хайас Стелла, Сенюк Михайло.
В. 247. Волосенчук Катерина.
В. 255. Кочержик Марія, Кочержик Катерина.
В. 270. Піґура Іван.
В. 276. Єгера Іван.
В. 286. Фрич Теодор.
В. 288. Маліновська Марія.
В. 293. Серкес Анна.
В. 295. Мекей Юлія.
В. 301. Підлісна Марія.
В. 307. Бабій Марія.
В. 317. Новенчук Іван, Присяжник Стефан.
В. 319. Пеціль Катерина.
В. 325. Білаш Микола.
В. 331. Мороз Юлія.
В. 345. Семотюк Михайло.
В. 346. Грицюк Анна, Грицюк Корнель.
В. 350. Москаль Михайло, Височанський Олекса.
В. 352. Дідич Ева.
В. 358. Дутка Анна, Вербинська Павлина.
В. 360. Білан Іван.
В. 361. Груховський Данило, Бучинська Катерина, Яворівський Григорій, Кіт Григорій.
В. 362. Масник Микола, Рожат Анастазія.
В. 367. Андрусишин Стефан, Лазоришин Іван.
В. 369. Мількович Василь.
В. 382. Бойчак Анна, Бойчак Марія.
В. 383. Андрусів Михайло.
В. 385. Кузів Катерина.
В. 387. Гатела Стефан.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Шаршон Петро.
В. 7. Федаш Лука, Новий Петро.
В. 10. Крижановський Іван, Крижановська Софія.
В. 31. Лабук Іван, Лабук Марія.
В. 33. Климечко Розалія.
В. 34. Качай Василь, Качай Анна.
В. 43. Малинчак Петро, Малинчак Лешко.
В. 76. Тич Василь.
В. 81. Добростан Стефан.
В. 89. Прончак Іван.
В. 91. Караман Михайло, Кузьо Михайло.
В. 95. Мацко Василь, Мацко Ева.
В. 102. Кардамаш Конст., Стрельбицький Йосиф, Стрельбицький Микола.
В. 105. Солян Павло.
В. 108. Цісельський Іван.
В. 112. Горак Анна.
В. 127. Фльорко Микола.
В. 138. Ціжман Томко.
В. 147. Каманіцька Катерина.
В. 161. Приймачук Павло.
В. 168. Бельнів Василь.
В. 175. Корчинський Стефан.
В. 196. Волошин Анна, Волошин Іван.
В. 206. Комоніцький Лука, Комоніцька Параска.
В. 217. Цимбаліста Олекса, Музика Семен.
В. 222. Сенів Андрій.
В. 226. Лазоришин Лука.
В. 238. Селінський Григорій.
В. 239. Вигінний Андрій, Матишин Дмитро, Комуніцький Григорій.
В. 243. Обух Владик.
В. 266. Дух Іван, Квас Михайло, Варшона Яків, Дух Антоніна.
В. 274. Тиховський Максим.
В. 276. Хлопак Марія, Хлопак Іван, Хлопак Олекса, Ґабет Теодор, Кость Максим, Кость Катерина, Лень Григорій, Лень Настуня, Макар Іван.
В. 288. Ґураль Демко.
В. 289. Швець Михайуло.
В. 294. 8трічинець Петро.
В. 303. Редерик Катерина.
В. 317. Кристов Юрій, Кристов Наталка, Микитюк Теодор.
В. 320. Дурдела Йосиф.
В. 341. Саврун Михайло.
В. 345. Ляконюк Олекса.
В. 388. Мамчин Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 74. Дудик Терентій, Дудик Анастазія.
В. 93. Скроцька Марія, о. Скроцький Ярослав.
В. 152. Ґулґун Анна.
В. 156. Захвея Анна.
В. 188. Сохан Йосиф, Сохан Текля.
В. 239. Діорко Михайло.
В. 260. Кавалець Марія.
В. 263. Коваль Михаліна.
В. 315. Лембицький Стефан.
В. 318. Глущак Анастазія.
В. 319. Мацидин Михайло, Мацидин Анна.
В. 358. Сорівка Текля.
В. 361. Боднар Марія.
В. 382. Горват Анна, Кучнер Марія.
В. 388. Мусійчук Стефан, Мусійчук Мирсолава, Чабан Семен, Чабан Юстина.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Олесневич Теодор.
В. 7. Дидик Марія, Кріль Антін, Рифун Анна, Гаталович Василь.
В. 16. Роговський Кость, Роговська Агнешка.
В. 20. Поглод Стефан.
В. 26. Качо Андрій.
В. 32. Семенко Олекса.
В. 33. Малицька Катерина, Синкович Софія.
В. 34. Камінський Іван.
В. 39. Пішко Михайло.
В. 46. Пасічник Іван.
В. 47. Русин Анастазія, Гиляцький Стефан.
В. 65. Кіш Михайло.
В. 70. Келечава Павло, Гила Михайло, Жила Ісаак.
В. 75. Ґошко Петро, Ґошко Марія, Ворко Ігнатій.
В. 85. Понко Іван.
В. 86. Попівчак Стефан.
В. 96. Червінська Анастазія.
В. 102. Бурко Іван, Бурко Анастазія, Мацула Микола, Угрин Андрій, Сулій Ілія, Сулій Юлія, Щур Теодор.
В. 108. Онисик Дмитро.
В. 113. Хлеба Василь, Філевич Михайло, Кравс Ілія, Пішок Юрій.
В. 114. Ковач Василь, Ковач Юлія, Обаль Павло, Обаль Антоніна.
В. 116. Масляк Іван.
В. 121. Бих Семен, Мороз Онишко, Слівінський Микола, Слівінська Софія.
В. 147. Лопушанський Григорій, Радіо Катерина, Рать Михайло, Тейка Олекса.
В. 152. Сарматюк Стефанія.
В. 161. Лаврик Микола.
В. 164. Оресих Василь.
В. 182. Проців Михайло.
В. 183. Куйбіда Теодор.
В. 187. Бойко Григорій, Бойко Катерина, Чуприн Тимко, Лукян Анастазія.
В. 193. Ляхович Марія, Робак Андрій, Рущак Ілія, Рущак Сарафина, Волос Олена.
В. 204. Соколовський Микола, Ляхович Евген.
В. 212. Проць Марія.
В. 217. Овсяник Климко.
В. 218. Когут Йосиф.
В. 219. Бардич Ілія, Мохнач Юрій.
В. 223. Присташ Іван.
В. 230. Бутрій Софія, Лукян Федор.
В. 231. Яворський Йосиф, Яворська Клементина, Коваль Микола, Луцишин Параска, Стромило Василь, Гоцко Марія, Луцишин Василь, Стромило Юлія.
В. 236. Кулинич Олекса.
В. 245. Войтович Іван.
В. 253. Фігель Орест.
В. 254. Бунько Теодор, Ґонтарський Стефан, Гаврилич Михайло, Гщивяк Михайло, Максим Теодор, Вовк Михайло, Зень Юрій, Загачевський Дмитро, Карбовник Марія, Шпирка Андрій, Пішко Гнат.
В. 263. Солтис Іван.
В. 264. Пацай Іван, Садовий Григорій.
В. 265. Сорокач Михайло, Сорокач Анна.
В. 266. Нищей Микола.
В. 276. Евансон Паранька, Гладьо Анна, Гладьо Михайло, Сокира Григорій, Міжуник Олена, Владичок Микола, Владичок Катерина.
В. 282. Татусько Михайло.
В. 283. Малиса Іван, Малиса Михайло.
В. 287. Кобрин Параска.
В. 306. Воробець Юрій.
В. 326. Панек Лука.
В. 327. Бойко Микола.
В. 334. Небиш Йосиф.
В. 335. Мишин Микола.
В. 342. Ференц Михайло, Явчак Григорій.
В. 344. Савка Данило.
В. 349. Біліда Василь, Козак Михайло, Зборовський Семко, Козак Марія, Біліда Марія.
В. 352. Цюник Йосиф, Смола Володимир, Смола Марія, Цюник Юлія.
В. 360. Котвас Мартин.
В. 361. Загаевич Василь, Гетьман Іван.
В. 363. Бренецький Михайло.
В. 364. Савіцький Іван.
В. 367. Костів Іван, Яців Андрій.
В. 372. Смагло Ксеня.
В. 385. Вінценто Іван, Вінценто Олена, Вінценто Матвій.
В. 388. Цицик Василь.
В. 389. Шайло Катерина.
В. 390. Бойко Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 2. Лаврів Олекса.
В. 36. Гривняк Анна.
В. 44. Глущак Анастазія.
В. 94. Лобур Іван, Лобур Анастазія.
В. 121. Сохан Йосиф, Сохан Текля.
В. 146. Лобур Іван, Лобур Софія.
В. 220. Петрина Йосиф.
В. 242. Горвать Анна, Кучнер Марія.
В. 252. Мусійчук Стефан, Мусійчук Мирослава.
В. 289. Куба Йосиф.
В. 295. Шеремета Катерина.
В. 329. Пипський Йосиф.
В. 334. Сорівка Текля.
В. 381. Зазулька Максим.

ГРОШЕВИЙ ЗВОРОТ — НОВИЙ РІД:

В. 78. Федейко Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 38. Репенда Данько.
В. 45. Винник Михайло.
В. 63. Джуґан Філярет.
В. 90. Пятничанський Григорій.
В. 96. Костек Павло.
В. 142. Саранчак Яків.
В. 160. Данилюк Григорій.
В. 223. Сухеня Григорій.
В. 243. Магір Онуфрій.
В. 251. Гущак Іван.
В. 275. Швець Іван.
В. 300. Олексюк Анна.
В. 333. Івашко Олена.
В. 367. Шурґот Микола.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком лютого 1931 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	21,358
В місяци лютім 1931 р. принято нових	109
В місяци лютім 1931 р. принято наново	70
В місяци лютім 1931 р. принято з переступними листами	23
В місяци лютім 1931 р. принято з інших кляс обезпечення	1
Разом	21,561
В місяци лютім 1931 р. суспендовано	146
В місяци лютім 1931 відійшли з переступними листами	19
В місяци лютім 1931 відійшли до інших кляс обезпечення	2
Грошевий зворот — Новий Рід	1
В місяци лютім 1931 померли	14
Разом	182
З кінцем лютого 1931 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	21,379

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	13
В клясі А.	на $ 250	388
В клясі А.А.	на $ 500	5,817
В клясі В.	на $ 750	898
В клясі С.	на $1000	13,309
В клясі В.В.	на $1500	305
В клясі С.С.	на $2000	106

НОВІ РОДИ:

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	68
В клясі О-1000	на $1000	64
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	60
В клясі Р-1000	на $1000	126
В клясі Р-1500	на $1500	5
В клясі Р-2000	на $2000	5
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	107
В клясі Е-1000	на $1000	97
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
	Разом	21,379

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Ярема Роман, Ярема Евгенія.
В. 7. Шашко Петро.
В. 8. Хомяк Анна, Шиманський Стефан.
В. 14. Дучик Семен.
В. 22. Лотоцький Едвард.
В. 31. Ястроб Франка, Ястроб Іван.
В. 39. Кліш Олена, Кліш Станиславa, Кліш Лев, Кліш Іван, Кліш Орина, Клюсик Йосиф.
В. 40. Беґера Стефан, Вітковський Йосиф.
В. 44. Лещишин Стефан.
В. 45. Грицишин Богдан.
В. 54. Кумановський Герберт.
В. 57. Базар Евген.
В. 58. Карпишин Марія.
В. 59. Польчик Альберта.
Вц. 65. Сокира Василь, Голубовський Іван.
В. 72. Бліжновський Юрися, Кельб Августин, Курач Марія.
В. 73. Костів Павло.
В. 76. Онищук Ольга, Онищук Емілія.
В. 78. Банчак Володимир.
В. 91. Крачковський Павло, Крачковський Йосиф.
В. 94. Ганиш Йосиф, Ганиш Евген.
В. 96. Чемерис Софія, Пісьо Анна, Пісьо Іван, Пісьо Михайло, Пісьо Василь.
В. 104. аВтраль Стефан, Ватраль Іван.
В. 105. Кознарська Емілія.
В. 108. Віркійовський Кароль.
В. 109. Ґалас Річард, Скірчак Ева.
В. 135. Ґлушко Анна.
В. 140. Хановська Катерина.
В. 151. Кароль Розалія, Маркович Володимир, Маркович Микола, Маркович Стефан, Маркович Михайло.
В. 155. Скочипець Йосиф, Скочипець Іван, Скочипець Марія, Скочипець Данило, Скочипець Петро.
В. 178. Датків Володимир, Петрів Софія, Петрів Володимир, Петрик Марія, Петрик Ярослав, Струса Анна, Тижбір Розалія, Тижбір Олександра.
В. 182. Черватюк Михайло, Черватюк Антін, Черватюк Наталка.
В. 192. Кричковська Марія, Кричковський Лев.
В. 204. Кузів Марія, Кузів Олена, Кузів Іван, Мороз Роман.
В. 221. Кузьма Йосиф.
В. 223. Проць Олена, Проць Павло, Проць Магда.
В. 239. Настасяк Михайло, Настасяк аПвлина, Настасяк Петро, Паращак Ольга.
В. 242. Кроляк Іван, Кроляк Юлія, Кроляк Софія, Кроляк Олена, Клебаш Іван, Клебаш Микола, Клебаш Василь.
В. 245. Мартинів Евдокія, Мартинів Стефан, Мартинів Павло.
В. 255. Кочержик Анна, Кочержик Розалія, Кочержик Ева, Велесон Богдан.
В. 256. Стахів Андрій, Стахів Іван, Стахів Софія.
В. 266. Макаровський Михайло, Макаровська Надя.
В. 274. Макар Петро, Макар Катерина, Макар Марія, Макар Анна, Макар Іван.
В. 276. Керда Володимир, Керда Катерина, Ґарко Олена, Тисячна Ольга.
В. 282. Старовушний Стах.
В. 288. Кішпан Павлина.
В. 297. Махник Теодор, Махник Василь.
В. 301. Цічевська Анна, Цічевський Василь.
В. 317. Маринюк Марія, Маринюк Михайло.
В. 318. Гурин Іван.
В. 324. Бучко Михайло, Бучко Марія, Бучко Йосиф.
В. 331. Мороз Катерина.
В. 333. Лесів Анна, Мончак Катерина, Мончак Розалія.
В. 346. Грицюк Франка, Грицюк Ева.
В. 347. Тимчій Калина.
В. 360. Створовський Дмитро.
В. 361. Кучма Петро, Левко Іван.
В. 364. Пекна Ольга.
В. 365. Сухеня Йосиф.
В. 377. Міґилич Юліян, Міґилич Едвард.
В. 384. Карабін Анна.
В. 385. Кузів Стефанія.
В. 388. Верещак Йосиф, Верещак Василь.
В. 389. Яніцька Олена.
В. 392. Павлишин Дмитро, Павлишин Іван, Павлишин Юрій.
В. 396. Романів Олекса.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 34. Качай Володимир, Качай Василь, Качай Стефан, Качай Андрій, Качай Катерина, Качай Микола, Качай Теодор, Качай Ольга.
В. 89. Прончак Михайло.
В. 90. Скольський Михайло, Скольська Олена, Скольський Антін, Скольська Параска, Скольський Петро, Скольський Микола.
В. 91. Караман Михайло, Караман Володимир, Караман Ґеня, Кузьо Михайло.
В. 102. Стрельбицький Володимир.
В. 105. Солян Іван.
В. 128. Ходоровська Франка, Ходоровський Микола.
В. 137. Звіженський Іван, Звіженський Йосиф, Звіженська Марія, Звіженський Михайло, Звіженський Василь, Звіженська Олена.
В. 266. Квас Ольга, Квас Марта.
В. 271. Дудич Ірина, Дудич Емілія.
В. 274. Тиховський Михайло.
В. 276. Кость Микола, Макар Петро, Бабяк Марія, Бабяк Катерина, Бабяк Розалія, Бабяк Михайло, Бабяк Анна, Бабяк Іван, Ґебет Мрія, Ґебет Йосиф, Макар Андрій, Макар Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 93. Скроцький Ярослав, Скроцька Олена.
В. 188. Сохан Анна.
В. 263. Коваль Павло, Коваль Ольга, Коваль Анастазія, Коваль Марія, Коваль Петро.
В. 326. Соколовська Анна, Соколовський Володимир, Сколовський Юрій, Соколовський Іван, Соколовська Олена, Соколовська Катерина, Соколовський Михайло.
В. 387. Вільчинський Олекса.
В. 388. Чабан аКтерина, Чабан Марія, Мусійчук Ірина, Мусійчук Марія, Мусійчук Олекса, Мусійчук Ольга.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Царик Марія, Новий Василь.
В. 10. Тижбір Стефан, Тижбір Микола, Тижбір Олекса.
В. 16. Роговський Кароль, Роговська Марія, Роговська Анна, Роговська Теодозія.
В. 18. Зопко Анна.
В. 21. Мартинів Лілія.
В. 22. Коровець Ольга.
В. 42. Зінків Михайло.
В. 57. Федик Микола, Федик Йосифа.
В. 67. Брухівський Василь, Брухівський Мирослав, Брухівська Анастазія.
В. 73. Костів Василь.
В. 75. Ґошко Данило, Ґошко Марія, Ґошко Людвиґа.
В. 86. Клапач Михайло, Клапач Петро, Клапач Іван.
В. 102. Бурко Микола, Бурко Анна, Мацуляк Анна, Сулій Іван, Сулій Володимир, Угрин Анна.
В. 109. Шепеляк Стефан.
В. 112. Цап Марія, Цап Іван, Цап Микола, Цап Розалія, Цап Стефан, Горак Теодор, Горак Ксеня, Горак Ірина, Горак Микола, Горак Ґеня, Реклінська Олена, Реклінський Едвард, Волянський Володимир, Волянський Михайло.
В. 114. Ковач Іван.
В. 121. Бих Володимир, Слівінський Кароль, Слівінський Йосиф.
В. 126. Кузьмин Стефан, Кузьмин Анна, Кузьмин Катерина.
В. 133. Данилевич Антін.
В. 139. Волошин Михайло.
В. 142. Бутинець Григорій.
В. 147. Мороз Мирослав, Мороз Марія, Мороз Емілія, Мороз Ярослав, Мороз Евген, Семенишин Анна, Семенишин Стефанія.
В. 200. Воргуль Марія, Фемяк Петро.
В. 204. Кузів Марія, Кузів Олена, Кузів Іван.
В. 218. Когут Анна, Когут Теодор, Когут Іван, Когут Софія, Когут Йосифа, Когут Марія.
В. 221. Кухар Анна.
В. 231. Малиняк Йосиф, Бортник Олена, Бортник Михайло, Бортник Марія, Груиза Юлія, Груиза Теодор, Яворський Стефан, Яворський Іван.
В. 236. Тройнир Олена.
В. 243. Якіменко Ґеня, Якіменко Марія, Якіменко Анна, Гавришків Стефанія.
В. 245. Войтович Роман, Войтович Іван, Войтович Катерина, Забитовська Софія, Забитовська Анна.
В. 276. Гладьо Анна, Карачок Василь, Карачок Олена, Карачок Елисавета, Карачок Олександра, Коруна Ева, Коруна Катерина, Коруна Данило.
В. 283. Малиса Володимир, Молиса Ярослав, Малиса Наталка, Малиса Богдан, Малиса Ольга.
В. 342. Савчак аКтерина, Савчак Михайло, Ференц Іван, Ференц Стефан, Ференц Франка, Ференц Йосиф.
В. 349. Біліда Михайло, Біліда Василь, Козак Пелягія, Козак Анна, Козак Агафія.
В. 363. Бринецький Дмитро, Бринецький Стефан, Бринецький Петро, Бринецький Павло, Бринецький Іван.
В. 385. Віцентій Стефан, Віцента Михаліна, Віцента Олена, Віцентій Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 86. Соколовський Михайло, Соколовська Катерина, Соколовська Олена, Соколовський Іван, Соколовський Юрій, Соколовський Володимир, Соколовська Анна.
В. 121. Сохан Анна.
В. 146. Лобур Марія, Лабур Тимко, Лобур Ілія.
В. 220. Петрина Петро, Петрина Марія.
В. 252. Мусійчук Марія, Мусійчук Олекса, Мусійчук Ольга, Мусійчук Ірина.
В. 400. Нікіпорович Стефан, Нікіпорович Ніна, Нікіпорович Олена, Нікіпорович Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 2. Колодій Анна.
В. 3. Сухорський Михайло.
В. 13. Древецький Михайло.
В. 22. Баглай Марія, Гумен Михайло.
В. 44. Лещишин Василь.
В. 76. Рубас Стефан.
В. 77. Кабан Ксеня.
В. 83. Януш Марія.
В. 85. Поливка Василь, аШравrарко Теодор.
В. 99. Зинковський Василь.
В. 104. Мельник Анна.
В. 128. Шугайло Іван.
В. 136. Сіварська Анна.
В. 147. Волянська Анна.
В. 177. Лучка Франко.
В. 213. Хранюк Катерина.
В. 237. Коцюбан Іван.
В. 239. Ханас Стефанія.
В. 270. Пігура Іван.
В. 288. Маліновська Марія.
В. 301. Підлісна Марія.
В. 317. Новенчук Іван.
В. 345. Семотюк Михайло.
В. 360. Білан Іван.
В. 362. Курко Михайло.
В. 359. Мількович Василь.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 62. Бідей Михайло.
В. 371. Тарновський Григорій.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком лютого 1931 р. було в У. Н. С. дітей членів	14,105
В місяци лютім 1931 р. принято нових	147
В місяци лютім 1931 р. принято наново	46
В місяци лютім 1931 р. принято з переступними листами	25
Разом	14,323
В місяци лютім 1931 р. суспендовано	131
В місяци лютім 1931 відійшли з переступними листами	24
В місяци лютім 1931 відійшли до повнолітних членів	28
В місяци лютім 1931 померли	2
Разом	185
З кінцем лютого 1931 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	14,138

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 2-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,721
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,417
Разом	14,138
З кінцем лютого 1931 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	35,517

У В А Г А

Сесту кождий відділовий урядник член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць лютий 1931 р. як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (березня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця березня 1931 року, то в квітні 1931 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяці лютім 1931 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до іншого право істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяці березні 1931 р., бо на другий місяць то є в квітні 1931 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Кавштанюк, гол. рек. секр.

Учителька (до учениці): — Як я була в твоїх літах, я знала вичислити всіх королів.

Учениця: Е, прошу пані учительки, бо тоді було ще меньше королів.

—o—

Будучий тесть (до будучого зятя): Я зовсім не є певен, чи ви хочете оженитися з моєю дочкою, тому що її любите, чи тому, щоби ви повлатили ваші довги.

Будучий зять: Прошу лише зробити пробу! Прошу поплатити мої довги та прошу підждати!

хоче показати, що він вміє; радше, що його пукавка вміє. Савчук встав, наглим рухом приклав рушницю до щоки і зараз випалив. Гуси наробили крику і розбіглися. З ними пішла й та гуска, до котрої Савчук стріляв. Жид сховав оба ґульдени до кишені. Савчук цілий впрів, та блудним оком водив по людях, що аж за боки бралися, так реготали. Лютий як сто чортів, крикнув до жида:

То через ту твою проклятущу сивуху, такий сором! Очи замрачило мені, рука затрусилася. Агій!

Савчук закинув рушницю на плечі і пішов. Скоро знайшовся у лісі, нарядив рушницю і засів у кущах. На жертву не потребував ждати. На сухій смереці кувала жовна. Стріл гукнув, з жовни посипалося піря.

Рушниця добра, моє око добре, моя рука добра, — воркотів до себе ідучи далі. — Бувало, я по пяному стріляв, та не осоромив себе, так як нині. Тепер, ті що були там, рознесуть геть по горах, що найліпший між Гуцулами стрілець не поцілив гуски, бо ковтнув дві чарки горівки.

По кількох днях Савчук знов прийшов до жида з рештою своїх шкірок. Рушницю поставив під хатою і з міхом увійшов до краму. Жид зачав від того, що поставив чарку сивухи. Савчук покрутив головою на знак, що не хоче і чарку відсунув від себе, кажучи:

— Я вже раз наївся сорому і втратив ґульдена! Більше крізь моє горло не пройде ні кропля сеї отруї. Розпочався торг. Син Лейби вийшов з хати. Торгувалися, як звичайно, довго і завзято. Люди, що походили до крамниці стали нетерпеливитися, бо жид, надіючися на шкірках Савчука заробити більше, як се, що міг вторгувати від всіх інших, що тепер зійшлися, все збував їх словом „чекай!" Нарешті добили торгу і розрахувалися. Савчук всипав гроші у дзьобенку і вийшов. Жид вийшов за ним. Коли Савчук закидав на плечі рушницю, жид спитав:

— Не хотів би ти нині відбитися?

— Як відбитися?

— Відбити собі ґульдена, і ще заробити гуску. Хоч ти нині і не пив і твоя рука певніша, то я тобі таки кажу, що ти й онтої чуски... вона стоїть ближче, як стояла тамта... не застрілиш, бо така рушниця так далеко не несе.

— Не несе? А я тобі, жиде, кажу, що несе ще далі. Нині моє око не замрачене горівкою, отже як позволиш, то я застрілю того барана, що пасеться пару кроків далі.

— Згода! Але за два ґульдени. Я покладу два і ти клади два. Як застрілиш барана, то возьмеш чотири ґульдени і застріленого барана.

— Поклич сюди людий, щоби я мав свідків.

Лейба викликав з краму людий і свого сина, та розказав їм, який між ним і Савчуком став заклад. На лавку поклав два срібні і Савчук поклав. Савчук підвів рушницю догори понад голову і опустивши скоро до щоки, випалив. Баран підскочив і впав. Жид вилупив баньки і крикнув:

— Як се могло статися?!

Савчук згорнув чотири срібні, всипав їх до дзьобенки і пішов до барана. Закинув його на плечі, кажучи:

— Завтра весілля моеї внучки. Буде баранина.

— Жид став ганьбити сина, визиваючи його ослом, дурнем і бовваном, бо сим разом з рушниці Савчука не виймив кулі. Син клявся, що виймив. Не брехав. Але Савчук доміркувався, якого жид зробив йому збитка. Сим разом, ідучи до Лейби, нарядив рушницю двома кулями. Син Лейби виймив тільки одну, бо йому не прийшла до голови думка, що в рушници може бути ще друга куля.

— Пане бос, ви обіцяли були мені додаток, а нині дістаю такусаму платню, як і тамтого місяця?

— Так, одначе я сказав, що дам вам додаток, як буду з вас задоволений.

— А ви, пане директор, з мене не задоволені?

— Так, я не задоволений, тому, що ви домагаетеся додатку.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Січ при громадській роботі.

Недавно зорганізована Січ ім. Дмитра Вітовського розвивається скорим ходом. За неповних шість місяців свого істнування Січ начисляє понад 170 членів, в тому одна третя женщин; здорова, кріпка молодіж, готова до праці, до жертв і посвяти.

Всякий почин є тяжкий. Насамперед треба тую молодіж сформувати в карні ряди, зробити її свідомою великих завдань і повести битим шляхом до витичевої мети. А це не легка задача. Бічні стежки, однак, у вас стелиться і при совісній праці вони виведуть нашу молодіж на одну дорогу: на дорогу спільної праці для добра місцевої громади і української справи взагалі.

В часі Рідва Січовики заколядували $129.50, які передано до Обєднання для висилки по рівній части на: 1) боєву акцію, 2) Рідну Школу, 3) політичних вязнів, 4) інвалідів і 5) потерпівших. Виказ жертводавців буде уміщений у „Свободі".

Льокаль Січи міститься під ч. 249 Корт стріт і тут сотня збирається кождого четверга на вправи і наради. Крім того кождої неділі в годині 3-тій пополудни відбуваються проби співу, представлення, або музики. При Січи зорганізовано вже смичкову орхестру, якою проводить проф. Роман Кузьма. На черговому пляні є намічено дати концерт і представлення, а під літо Січовий Здвиг.

На зборах 5. березня вибрано слідуючий уряд: Іван Гриник, сотник; Дмитро Чорнюк, осаул; Лев Муляр, писар; Бранка Турянська, заст.; Михайло Андрашко, секр. фін.; Анна Попаца, заст.; Роман Кузьма, скарбник; Наталія Козакевич, заст. Тростісн: Михайло Війтишин і Андрій Ялдовський. Контрольна комісія: Тома Сурма, М. Д. Величко й Іван Лобур.

На зборах того дня порішено також, спільно з чорноморськими Січами з Ню Йорку і Джерзи Сіті, створити одну централю і окремою віддовою віднестися до українського загалу в Америці, щоби організуватися в січові ради для спільної праці на користь українського народу.

М. Д. В.

—o—

— Я не розумію, на чім той Розенберг міг доробитися такого великого маєтку! А крім того про нього можна сказати, що то людина, яка не винайшла пороху.

— Пороху ні, одначе ріжні порошки.

ВІДОЗВА

до односельчан села Германова.

ДОПОМОЖІТЬ ВРАТУВАТИ НАРОДНЄ ДОБРО, ЗНИЩЕНЕ ЛЯЦЬКОЮ ПАЦІФІКАЦІЄЮ.

З читальні „Просвіти" в Германові надіслано слідуюче письмо:

Дорогі товариші села Германова.

Хочемо описати Вам наше тяжке і сумне положення. Насамперед мусимо Вам представити, які тягарі спочивають на наших плечах щодо будови читальні Просвіти і кооперативи в Германові. Ви нам писали, щоби ми будували такий дім, який Ви нам кажете, і ми Вас послухали. Але така будова коштує много гроша. Але Ви нам помагали жертвами своїми і ми спільно з Вами працювали, за що Вам всі щиро дякуємо. І от все нам ішло добре, люди горнулися охочо, кождий помагав як міг, фірою чи руками. Навіть діти, маленькі школярі, мов муравлі носили цеглу на своїх плечах. І так росла та будова мов на дріжджах. Коштує вже готівкою сей дім 12 тисяч золотих, котрі Ви, дорогі товариші, нам прислали, а кооператива видала ще й своїх, а решту ми мусіли затягнути позичку на дах, бляху, цеглу і каміння, так, що нині маємо ще около 500 долярів довгу. І тепер що тижня протестують нам вексли, взивають до суду так, що мусимо заплатити до 1. марта, бо інакше спродадуть нам дім. Аж жаль збирає всіх, що тільки праці ми . Ви понесли, а тепер мали би чужі його купити. Щож ми маємо робити? Порадьте нас? Ми думаємо, що виходу вже не маємо, як Ви нас не поратуєте і не поможете нам, то шкода всеї праці Вашої і нашої. Тільки один ратунок ще нас, а ним є Ви. Бо в нас в краю, щоби хотіли як поратуватися, то через господарську кризу не можна. Бо нині на одну пару чобіт треба 3 кірці пшениці, за яку платять по 20 зол. за корець. Але і збіжа вже мало хто має, бо треба було продати на податок, і треба було вбратися на зиму тай дров привезти. А неодин то вже й не має збіжа, хіба що оставив з пів кірця на Великдень. Жито коштує 15 зол., а бульба 3 зол. і як може рільник вижити? Навіть робота не оплатиться. І не маємо як себе поратувати.

Розходиться тепер головно о трох людей, котрі найбільше терплять на тім. А особливо о товаришів: Семена Сікору, Івана Козака і Михайла Муху, котрі то всі три попідписували вексли на той дім. І вони як ручителі мусять насамперед відповідати. Вже третій вексель їм запротестували і вони мусять кошти самі оплачувати, бо ні читальня, ні кооператива грошей не мають. А це не їх кошти, тільки читальняні. Але вони мусять все зі своєї кишені платити. А й коло них є дуже тяжко.

Тепер просимо Вас занятися ще раз збіркою, скликати збори, представити важке положення села Германова і цілий той плян будови. Може дещо зберете, так висилайте як найскорше пару центів на покриття тих запротестованих вексілів на квоту 200 долярів. Решта може би пізніше далося призбирати. Бо дуже шкода тих трох людей, щоби вони мали наперед терпіли, котрі зробили добро для читальні і які ручителі підписали вексель. Бо всі не могли підписувати. Ну, а потім знов спродадуть нам дім і що буде? Ми, дорогі товариші, не винні нічого. Ми такої шкоди мали і страху, що навіть ніхто не сподівався і не прочував. Ми були би тілько довгу не мали, якби не пацифікація. Як в 15. жовтня 1930 р. впала жандармерія, то понищила всю обстанову в кооперативі, поломали столи, побили вікна, шафи, товари поскидали на купу, поляли нафтою, оливою, посипали саджею, піском і все вимішали разом. А потім знов яйця побили і скинули на купу. Так кооператива має шкоди до 2,500 золотих. Три місяці була замкнена, нічого не продавалося. Ті вексли, що мали ми викупити тими товарами, вже не було защо викупити, бо не було що продавати.

Дальше знищили також читальню. Подерли строї до представлень, книжки вартости 700 зол. Вікна повибивано, столи і сцену поламали, бляху на даху подіравили багнетами. Читальня має до 2,500 золотих шкоди. Так видите самі, скілько то шкоди маємо, на яких 500 долярів. Якби не були понищили товарів в кооперативі, булобися продавало і поволи вексли були би сплачували. А тепер ми осталися без цента і кождий гризеться, як і що почати. Як була пацифікація, кождий втікав в ліс, у поле і ховався, куда хто міг, ночами в поли ночували, на слоті і зимні. Неодин страху наївся тоді. Але все минулося. А тепер другий страх—се ті довги, котрі тяжать на наших плечах. Бо є такі, котрі лише чекають, щоби сей дім наш купити, чекають тої хвилі, коли будуть його продавати. Але ми маємо надію, дорогі товариші, що Ви самі його не опустите і виратуєте з нещастя. Дуже Вас просимо, зробіть збірку і які гроші зберете, так якнайскорше нам вишліть, хочби й телеграфічно, бо нам ось-ось приходить загибіль. Ратуйте нас, товариші, як можете. Ми вже написали один лист до тов. Семена Сікори на адресу 24 Ст. Маркс Пл., а другий пишемо до вас, тов. Григорій, бо не знаємо, чи тамта адреса є добра. І ще раз дуже Вас просимо, тов. Григорій, попращуйте ще з тов. Семеном Сікорою і з тов. Миколою Гладуном для рідного села. Не жалуйте труду, а всім Вам за се щиро дякуємо.

Напишіть до тов. Льоника Годованського, може він що уділить, бо як був у Германові, то обіцяв пожертвувати щось для читальні.

Більше не маємо що писати, сердечно поздоровляємо Вас всіх разом. Дай Боже, щоби ми дочекалися ліпших часів. І ще раз просимо Вас не забувайте за рідне село і поможіть нам якнайскорше.

(Слідують підписи і печатка читальні „Просвіти" в Германові).

Земляки!

Ми відповіли на це письмо збіркою і зібрали $43 і вислали до села Германова. Зложили по $5: С. Сікора, Г. Штогрин, Т. Сеняк, С. Головатий, З. Сікора, М. Гладун; по $3: Д. Василишин, І. Ліпський; по $2: А. Василишин, М. Сос; по $1: М. Конюх, Д. Кінаш, Й. Петришин.

Збірка продовжається. Просимо слати жертви до краю, або на адресу:

S. Sikora,
24 St. Marks Place,
New York, N. Y.

За Комітет:
С. Сікора,
Г. Штогрин.

ТРУДНОЩІ ПРИ ВИЇЗДІ З ПОЛЬЩІ ДО КАНАДИ.

Дня 29. листопада 1930 р. вийшов декрет Ради Міністрів у Варшаві, який рішив, що від 1. січня 1931 р. еміґранти з Польщі їхатимуть виключно через Гдиню під опікою Т-ва „Гдиня-Америка Лайн". Канадійський уряд рішив, що цей розпорядок не є в інтересі польських громадян і повідомив польський уряд, що ті, які дістали візи до Канади в Гдині та Данціґу, після оглядин через канадійського лікаря та урядовця — їхати з такими візами не можуть. Дотичний лікар і урядовець відкликані.

Від нині всі еміґранти з Польщі мусять діставати канадійські візи виключно в Парижі, в Антверпені, або Ротердамі. Таксамо дістають їх еміґранти з Італії, Чехословаччини, Югославії та Румунії. Дотеперішній привілей для еміґрантів з Польщі дотично віз — скасований; вони поставлені нарівні з еміґрантами інших країн.

ПОВОРОТ ТАРЗАНА.

(28)

Тарзан перекинув тіло вартівника собі через плечі та знов піднявся на дерева. Звідти, коли село розбудилося й не найшло вартівника на місци, він видав довгий, глибокий стогін. Як напасники оглядалися на всі боки, він нагло кинув тіло згори їм на голови так, що воно впало серед них.

—o—

Їх страх дивного ворога, якого вони не могли бачити, зріс. Перестрашені людоїди просили своїх панів-Арабів покидати чим скорше прокляте місце. Араби боялися заходити в праліс зі своєю краденою добичею. Але як Тарзан і його вояки вернулись рано до нового нападу, - вони застали Арабів уже готовими до відходу.

—o—

Тарзан не допустив до того, щоби вони спалили село при відході. Далі він уставив вояків вздовж дороги що певна віддаль. Як напасники посувалися вперед гусаком, затроєна стрілка то тут, то там на ворога. Ся тактика остаточно зломала ворога. А все вони держалися зрабованої кости слоневої.

—o—

Три дні зменшаючийся відділ відбував сей страшний похід. Кождої години хтось з них падав неживий, убитий невидимим ворогом. Четвертого дня Араби застрілили двох рабів, щоби примусити других нести зрабоване добро. І ледво скінчили своє діло, як тут у гущавині роздався дивний, сильний голос.

—o—